

Jeśli dziecko: (do 2 roku życia)

- nie reaguje na imię, unika patrzenia na innych
- nie wykonuje prostych poleceń
- nie odwzajemnia uśmiechu, nie zauważa emocji innych
- nie wyraża emocji za pomocą mimiki
- nie wskazuje palcem tego, co chce otrzymać lub tego, co je zainteresowało
- nie dzieli się radością z tego, co zobaczyło lub gdy coś dostało
- nie mówi lub rozwój mowy przebiega z opóźnieniem; nie kompensuje braku mowy za pomocą gestów, dźwięków, mimiki; wydaje dźwięki, które nie służą komunikacji; mowa niekomunikatywna
  - nie używa wyrazów dźwiękonaśladowczych (spada – „bam”, auto – „brum”, kot – „miau” itd.)
  - nie naśladuje gestów tj. „pa pa”, „jaki duży”, „takie dobre” i zachowań dorosłych
  - wykazuje nikle lub nietypowe zainteresowanie zabawkami
  - nie przejawia zainteresowania zabawą z drugim człowiekiem np. zabawami w „a kuku”, „w chowanego”, wspólne oglądanie książeczek itd.
  - nie podejmuje zabaw na niby tj. karmienie lalki, rozmowa przez telefon
  - nie wykazuje zainteresowania rówieśnikami
  - prezentuje nietypowe zachowania, np. manieryzmy ruchowe, monotonne bieganie, wirowanie, napinanie całego ciała itd.
  - jest nadwrażliwe/niedowrażliwe na dotyk, dźwięk, smak, zapach itd.
  - jest nadmiernie pobudzone lub bierne
  - nadmierne wycofuje się, izoluje się od otoczenia
    - przejawia nieadekwatne reakcje emocjonalne
    - przejawia istotne opóźnienia w rozwoju psychoruchowym i nabywaniu nowych umiejętności,
    - utraciło nabyte umiejętności

SKIERUJ DO SPECJALISTY
(psychiatry, psychologa, pedagoga
specjalnego, logopedy, fizjoterapeuty)

